

פרשת: **ויקרא**

גיליון: **48**

ג' ניסן, תשפ"ג

משבצות זהב

שיחת נשים / שיחה על הפרשה

מה בפרשה?

פרשת "ויקרא" היא הפרשה הראשונה בחומש ויקרא. הפרשה עוסקת כולה בדיני הקורבנות שהקריבו במשכן ובבית המקדש. למעשה ספר "ויקרא" כולו עוסק בהקרבת קורבנות, דיני המקדש ובעבודת הכהנים, לכן ספר זה נקרא גם "תורת כהנים".

מתוך חמשת חומשי התורה, חומש ויקרא הוא החומש האמצעי. הוא האמצע והלב של התורה. יש בו 247 מצוות (!), יותר מכל חומש אחר, אך יותר ממחצית המצוות המופיעות בו לצערנו לא ניתן לקיימן היום, משום שאין לנו בית מקדש.

"ויקרא אל משה וידבר השם אליו מאוהל מועד לאמר" - פירש רש"י: "הקול הולך ומגיע לאזניו, וכל ישראל לא שומעים... קול לו, קול אליו, משה שומע וכל ישראל לא שמעו". וע"פ פירוש רבנו ז"ל (ליקוטי מוה"רן חלק א'): "איש הישראלי צריך תמיד להסתכל בשכל שיש בכל דבר, כדי שיאיר לו השכל שיש בכל דבר להתקרב אל השם יתברך על ידי אותו הדבר.

"כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל והוא יתברך מחיה, מהווה ומקיים את כל הבריאה כולה, ודומם, צומח, חי, מדבר זה עצם אלקותו יתברך, וכשבר ישראל מטה לשמוע בקול הפנימי של הבריאה אז הוא ישמע רק את הקב"ה בעצמו, הקורא לו בכל דבר.

"ולכן מתחיל "ויקרא אל משה" ולא כתוב מי קורא, אלא מרמז שהקב"ה קורא לכל עם ישראל ואם הוא מטה אוזן לשמוע אל קול הקריאה, אז - "וידבר השם אליו מאוהל מועד לאמר". יגלה לו הקב"ה דברים נעלמים ונסתרים עד מאוד וזה שייך אל כל בר ישראל, העיקר שקודם יטה אזניו אל קול הקריאה שקוראים לו ואח"כ ישמע את הקול מדבר אליו". עד כאן לשוננו. ובאמת זה מה שרבונו רוצה להעביר אל כלל ישראל.

דעו, שדבר זה הוא לא רק לצדיקים הנסתרים, אלא "לכל בר ישראל", לכל יהודי ויהודיה לא

עם כל היצרים ולתת לו נפש טהורה התמימה למצוות השם. הקורבנות שמשו כאמצעי לכפר על החטאים וגם כאמצעי להתקרבות להשם. קרבנות מלשון התקרבות.

הרעיון הפנימי של המשכן הוא הקמת המשכן האישי והפנימי שלנו. העוונות שהאדם עושה מרחיקים אותו מהקב"ה ויוצרים מחיצות, מחסומים, הפרעות וריחוק. כמובן שאין הדבר מדובר על נפילה חד פעמית, אלא על מצב שאדם יודע שהדבר הוא אסור וממשיך לעשותו. עבודת הקורבנות יצרה התקרבות מחדש, הורידה את המחיצות כלפי הקב"ה וחסאיו התכפרו. כיום שאין לנו בית מקדש ואת עבודת הקורבנות - חז"ל אמרו כי התפילות של היום הן תחליף של עבודת הקורבנות, התפילות שלנו הן סוג של מלחמה וקרב נגד היצר ולכן החשיבות שלהן רבה, בדומה לעבודת הקורבנות.

בדור שלנו, כשיהודי או יהודיה מדברים עם השם, מתפללים אליו ועושים תשובה "אבא תעזור לי, אני לא רוצה לחזור על כך שוב, תעזור לי לרצות לעשות, תעזור לי לחזור בתשובה כראוי" התשובה והתפילה כיום הן כמו הקרבן שהונח על גבי המזבח ונתקבל ברצון. "והקריב ממנו קרבנו" - כלומר מתוך האדם עצמו, כאשר האדם הביא קורבן הוא הרגיש שהקרבן הוא בעצם תחליף לו עצמו, הוא הבין שכל מה שנעשה בקורבן, בעצם היה צריך להיעשות בו. וכשאדם מקריב דבר מעצמו, הכוונה: מתגבר, מתאפק, הרי הוא מקריב ממש חלק ממנו לפני השם.

דבר נוסף הגורם לטהרת הנפש והכנעת הבהמיות - המקווה. יש בה תועלת גדולה לטהרת הלב ועזיבת החטא, ובפרט לטהרה מטומאה ומעוון הכעס והגאווה". 'מקווה' בגימטרייה 'כעס', ובשעה שעולה מן הטבילה יכתב במצחו שם הוי"ה ושם זה מואר בו ומושיעו מכל צרה, ויש בכוח הטבילה להכניע תוקפו של היצר הרע ויהיה לו לב חדש! ורמז רבנו האריז"ל בפסוק "לב טהור ברא" ראשי תיבות טבל. **שבת שלום ומבורך!**

משנה באיזה מקום הם נמצאים. רק הטו לקול הקריאה. לאחד, החיים הולכים "חלק" אין בעיות, אין צרות, וברגע אחד הקב"ה משנה את התמונה. פתאום יש בעיה בריאותית, פתאום הממון נעצר וכו'. הקב"ה מאותת, רוצה לקרוא, תתפלל אליי יותר, אולי יש מצוות שאתה מזלזל בהן, **תפשפש במעשיך למה הגיעה אליך הצרה הזאת. בדרך הטבע הקב"ה מנסה לקרוא לנו, ומצפה מאיתנו שדרך אותו דבר נתקרב אליו**, נתבונן בדבר ונגלה שהוא רק מהשם יתברך ורק נועד לקרב אותי יותר.

כל אחד יכול לשמוע, להבין את התמונה מזווית אחרת, השאלה אם הוא יבחר בכך. וזה משה שומע וכל ישראל לא שמעו. משה הוא בחינת הצדיק, וכל אדם שבוחר לשמוע את הקב"ה, את רמזיו, ומקבל על עצמו את הדין באהבה, נקרא צדיק!

"ונפש כי תקריב קרבן מנחה להשם" - כיצד עבודת הקורבנות אפשרית גם להיום?

עיקר הקורבן הוא הנפש. מפרש רש"י: "לא נאמר נפש בכל קרבנות נדבה, אלא במנחה. ומי דרכו להתנדב מנחה? עני. אמר הקב"ה: מעלה אני עליו כאילו הקריב את נפשו. אדם חטא להשם, נתפתה לעצת היצר, ורוצה הוא לרצות את עוונו, מביא בהמה לקרבן. כמובן שההוצאות הן רבות בשל כך, שהרי הוא צריך לקנות בהמה, להעלותה לירושלים כדי להביאה לכהן, לעתים להמתין שם כל היום כאשר יש עומס של קרבנות. ומובא בחז"ל שהמביא קרבן - אותו יום הוא יום טוב אצלו, צריך הוא לעמוד על קרבנו, לסמוך ידיו עליו, להתבטל ממלאכתו באותו יום וכו'.

כך רואים שהדבר עולה לאדם בזמן ובממון ובמסירות נפש גדולה ממש להביא קרבנו. לעומת אדם עני שכמו כן חטא, אין לו להביא קרבן מהבהמה ומביא הוא "מנחת סולת", אין זה עולה הרבה כסף וגם לא זמן, אולם מאחר שזה מה שביכלתו, נחשב לו כאילו הקריב את נפשו. **והסיבה לכך כי העיקר אצל הקב"ה זה לתת לו את הנפש**, לבטל את הנפש הבהמית

שו"ת הנשים – הלכות הפסח

המוצרים כשרויות מהודרות מאוד עם כיתוב "צנור מיוחד" עם כשרות לפסח ויש לשים לב.

יש להקפיד ולזכור שמגקים את הבית מחמץ ולא מאבק, לכן עצה טובה, להתחיל מהדברים הקשים ולהתרכז רק במקומות הטעונים נקיון מחמץ כגון חדר הילדים ומשחקיהם, ספה, עגלות, כיבוס שמיכות, שטיחים, תיקים, כובות וכ"ו ואם נשאר זמן (וכוח) אפשר גם לעשות תריסים, סידור ארונות וכ"ו.

וטוב לעשות רשימה מראש של כל המקומות הטעונים נקיון מחמץ בבית ולפרטם. זכרו שהמטרה בסוף בזמן בדיקת החמץ שלא יראה ולא ימצא גרגיר חמץ, והדבר לא תלוי בכוח עבודתכם וכמה הקדשתם זמן על כך, אלא היכן.

הכנת הבית לפסח היא מצווה גדולה מאוד ויש שזכר על כל עבודה וכל נקיון שמקדישים לזכות זה, והרי ידוע שנקיון החמץ הגשמי בביתנו מנקה הוא גם את החמץ הרוחני - יצר הרע, המידות השליליות. שנוכה לניקיון אמיתי!

בפסח כגון אורז, חומס, פולים, תירס וכד"ו וכך נוהגים רוב בני ספרד, ויש לבדוקם היטב שאין בהם תערובת דגן ולכן נוהגים לבדוק את האורז במתינות שלוש פעמים. **המנהג בכל קהילות אשכנז כבר מתקופת הראשונים להחמיר ולא לאכול את כל סוגי הקטניות, ואין להם להקל בזה כלל ועיקר,** ואף לא ע"י התרת נדרים, ומי שמיקל בזה מבני אשכנז הריהו עובר בלא תסור ופורץ גדר (סימן תנ"א). אישה שנשאת לבעל שמנהג קהילתו ובית אביו שונה ממנהג קהילתה ובית אביה, צריכה לנהוג כמנהג בעלה בין לקולא ובין לחומרא משום שנחשבת כקובעת מקומה אצל בעלה (אגרות משה, רמב"ם)

קטניות לתניוק - גם המקפידים באכילת קטניות בפסח רשאים להחזיק בבית מוצרים לתניוקות המכילים קטניות, ובלבד שישתמשו לצורך הכנתם בכלים נפרדים לגמרי. תחליפי חלב אם ודייסות למיניהם מותר לכתחילה להאכילן, שקטן לכל צרכיו הוא כחולה שאין בו סכנה, ויעדיף לתת לו דייסת קורנפלור מאשר דייסת אורז (הליכות מועד פסח). והיום יש ברוב

שימוש בתרופות בפסח - תרופה לשימוש חיצוני כגון משחות, טיפות, זריקות, חומרי אינהלציה וכיוצ"ב מותרים בשימוש בפסח גם ללא הכשר לפסח. לבני אשכנז, נפסק לפי הרמ"א "סיכה כשתיה דמי" - ז"א שמריחת משחות וכל דבר של סיכה: קרמים, סבון גוף, סבון ידיים, שמפו וכ"ו אסורים בשימוש ללא הכשר מיוחד לפסח.

במשחות רפואיות כגון משחת עיניים, משחה לכוריה וכו' הדבר מותר במקום הצורך. בני אשכנז החמירו במיוחד בקרם ידיים ומשחה לשפתיים ששם מצוי יותר רכיבים המכילים חשש חמץ. לכן גם בנושא האיפור, לבני אשכנז והמחמירים בכך, יש איפור מיוחד לימי הפסח ובפרט מקפידים בשפתונים למיניהן, פודרה, "מייק אפ", "סומק" ובשמים שלרוב מכילים עמילן. ויש להסתכל על רכיבי המוצר - אם לא כתוב עמילן (באנגלית) מותר בשימוש. ויש לשים במכירת חמץ את האסורים בשימוש.

קטניות בפסח - מעיקר הדין מותר לאכול קטניות

אשת חיל - סיפורים מוסר ודעת תורה לחיזוק באמונה ויראת שמים

"מעולם לא נסעתי בשבת, וכך גם כעת לא אסע"

הרב אמנון החל להבין שהוא נקלע לאי ענקי בגודל של כמחצית ממדינת ישראל כולה ואין לו שום מושג היכן המקום, פרט לכך שהוא מחפש את בית כנסת 'אוהב שלום' בשכונת מריק.

בחמש ועשרים קרא הרב אמנון: "סטופ! אינני מעוניין להמשיך בנסיעה בשבת". הנהג עצר והתחנן: "תעשה לי טובה. המקום כאן מאוד מסוכן, רק השבוע נרצחו פה שלושה-עשר בני אדם. אחזיר אותך למנהטן".

"חלילה!" השיב הרב אמנון, "מעולם לא נסעתי בשבת, וכך גם כעת לא אסע". "איפה תעשה את השבת?" שאל הנהג המופתע.

"כאן, על הדשא" ענה הרב בהחלטיות. הרב ירד ופתח את המזוודה, הוציא סידור והחל לזמר 'לכה דוד'.

בטחון מלא את נפשו של הרב אמנון, הוא נזכר בשיר 'כי אשמרה שבת, אל ישמרני', ופנה לקב"ה ואמר, 'רבינו של עולם, שמור עלי, והראה לי את דרכי'.

הוא חש התעלות עצומה שלא חש מעודו. המשיך לזמר את מזמורי קבלת שבת והגיע ל'ברכו'. הנהג נשאר במקום, הסולידאריות לא הניחה לו לעזוב יהודי במצב מסוכן, והוא ניסה לדבר אל לבו: "כאן זה לא מעלות. אתה דתי עם זקן. עוד מעט עלולים לבוא כמה עבריינים ו..."

אך הרב בשלו, "אני נשאר כאן. כשיהודי שומר שבת שומרת עליו, כפי ששרתי כעת 'כי אשמרה שבת א-ל ישמרני'".

רגע לפני שהתחיל את תפילת ערבית של שבת, ראה הרב מרחוק אדם מזוקן עם מגבעת מתקרב אליו. 'גוט שאבעס' אמר האיש. 'גוט שאבעס' ענה הרב אמנון, אתה מכיר את לונג איילנד? 'כן' ענה האיש. 'אני מחפש את שכונת מריק' אמר הרב. 'זה כאן' אמר לו האיש. 'היכן הוא בית הכנסת 'אוהב שלום' שאל הרב. 'הנה זה ממש כאן אחרי גן הילדים' הצביע האיש.

הסתבר שהמונית עצרה מול בית הכנסת ממש. רק גן הילדים הסתיר מהם את הכניסה. נהג המונית, שראה מול עיניו כיצד יהודי שומר שבת וכיצד השבת שומרת על היהודי, התרגש עמוקות וצעק: 'לא יאומן, אלוקים שומר ישראל!'

הרב אמנון נכנס לבית הכנסת וראה שלט ענקי: 'ברוכים הבאים לרב אמנון בוארו'. הביט הרב בתדהמה על בית הכנסת הענקי שהכיל אלפיים וחמש מאות מתפללים, רבים מהם רחוקים ממצוות שבאו להרגיש את יהדותם. רב בית הכנסת, רבי ירמיהו וולברג, ירד ממקומו ואמר: "ברוכים הבאים! כבר דאגנו לך".

הרב אמנון סיפר לרב בית הכנסת בהתרגשות את כל מה שעבר עליו בשעות האחרונות. "זו השגחה פרטית יוצאת דופן" אמר הרב, "תעלה לספר זאת לכולם".

הקהל שמע את הסיפור בהתפעלות רבה. מעשה ההשגחה גרם לרבים להתחזק ביהדות. התקשרות היהודית המקומית ראינה את הרב אמנון בתחילת השבוע ובעקבות זאת התקברו רבים לה' ולתורתו.

בליל כ"ד באייר תשל"ד התרחש אסון שזעזע את עם ישראל כולו. מחבלים חדרו לבית הספר 'נתיב מאיר' בעיר מעלות, בזמן ששהו בו תלמידים מבית ספר בצפת, ותפסו אותם כבני ערובה. כוחות הביטחון פרצו פנימה, ובקרב שהתנהל נהרגו עשרים ושנים תלמידים, ועמם שלושה תושבים וחילי ה"ד. בבית ספר זה הוקם 'חדר הנצחה' לזכר הנספים, ומאז רבים באים לבקר במקום.

בקיץ תשל"ג הגיעו לבית הספר ארבעה אוטובוסים של תיירים יהודים, אולם נוכחו לראות שהמקום סגור. בהשגחה פרטית פגשו במקום את הרב אמנון בוארון, והוא הסביר להם שכעת חופשת הקיץ ובית הספר סגור.

המדריך מייקל אמר בצער: "באנו מלונג איילנד, ומאד חשוב לנו להיכנס".

כשראה הרב עד כמה חפצם להיכנס, השיג עבורם את מפתחות בית הספר, ופתח את שערי ואת חדר ההנצחה בפני התיירים, ובנוסף לכך נתן להם דרשה על קדושת עם ישראל וארץ ישראל. הרב אמנון סיים את דרשתו ואמר שבכל מקום בארץ שבו נשפך דם יהודי, צומחים חיים בכפלי כפליים, ברוח הפסוק "בדמיך חי" (יחזקאל טז, ו).

בסיום הסיור הודו לו התיירים, והמדריך מייקל הוסיף ואמר: "כאשר תגיע לאמריקה, אתה מוזמן לבקר אצלנו". הרב אמנון חיך. מה לו ולנסיעה לארצות הברית? בקושי הוא מגיע לביקור בפתח תקווה...

אבל, "רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום". חודשיים לאחר מכן קיבל הרב אמנון הודעה מעיריית מעלות כי נבחר לנסוע לארצות הברית כדי לאסוף תרומות עבור מוסדות התורה של מעלות. הוא נחת בניו יורק והתקשר מיד למייקל מלונג איילנד.

מייקל הרים את הטלפון ושמח לשמוע את הרב אמנון, הוא הזמינו לשבת והוסיף ואמר שבדיקת השבת יש לנו 'שבת מעלות' שמאורגן על ידי ארגון שהוקם ביום הפיגוע במעלות. נשמח לארח אותך בשבת.

הרב אמנון סבר שלונג איילנד היא איזו שכונה בניו יורק... לא היה לו מושג שמדובר באי ענקי, ומתגוררים בו כשמונה מיליון תושבים, והדרך אליו ארוכה מאד. הוא יצא לבדו ממנהטן בשעה שלוש אחר הצהריים, מלא בביטחון עצמי, שהרי השבת נכנסת רק בעוד שעתים וחצי, הוא לקח רכבת תחתית והחל להסתבך. בשעה ארבע וחצי עצר מונית, וביקש מהנהג שיקח אותו ללונג איילנד.

כאשר החלו לנסוע שאל הנהג: "מאיפה אתה?"

"מישראל" השיב הרב אמנון. ענה לו הנהג בעברית: "גם אני משם, מאשדוד".

הם המשיכו בנסיעה. בשעה חמש ורבע אמר הרב אמנון לנהג: "בחמש ועשרים נכנסת שבת. אני לא נוסע בשבת". בדיקת אז ראו שלט 'ברוכים הבאים ללונג איילנד'.

(רבי דוד בן צורן שליט"א יחיא יחיאתי - סנה דורש, ד"ש)